

Samling af Afgørelser

Sag C-534/13

**Ministero dell’Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare m.fl.
mod
Fipa Group Srl m.fl.**

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Consiglio di Stato)

»Præjudiciel forelæggelse — artikel 191, stk. 2, TEUF — direktiv 2004/35/EF — miljøansvar — national lovgivning, der ikke giver myndighederne adgang til at pålægge ejere af forurenede ejendomme, som ikke har medvirket til den pågældende forurening, at gennemføre foranstaltninger til forebyggelse og afhjælpning, og som kun fastsætter en forpligtelse til at godtgøre udgifterne til de af myndighederne gennemførte indgreb — foreneligheden med principperne om, at forurenere betaler, forsigtighed, forebyggende indsats og indgreb over for miljøskader fortrinsvis ved kilden«

Sammendrag – Domstolens dom (Tredje Afdeling) af 4. marts 2015

1. *Miljø — forebyggelse og afhjælpning af miljøskader — princippet om, at forurenere betaler — artikel 191, stk. 2, TEUF — de nationale myndigheders påberåbelse for at pålægge forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger — foreligger ikke*

(Art. 191, stk. 2, TEUF og art. 192 TEUF)

2. *Miljø — forebyggelse og afhjælpning af miljøskader — miljøansvar — direktiv 2004/35 — princippet om, at forurenere betaler — ikke muligt at fastslå, hvem der er ansvarlig for forureningen af ejendomme eller at pålægge den ansvarlige at iværksætte afhjælpende foranstaltninger — national lovgivning, som fastsætter en forpligtelse til for ejerne af forurenede ejendomme, som ikke har medvirket til den pågældende forurening, at godtgøre udgifterne til de af den kompetente myndighed gennemførte indgreb — lovlig*

(Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35)

1. Da artikel 191, stk. 2, TEUF, der indeholder princippet om, at forurenere betaler, er rettet mod Unionens indsats, kan denne bestemmelse ikke som sådan påberåbes af borgerne med henblik på udelukkelse af en national retsregel på et område, der henhører under miljøpolitikken, når ingen EU-regler vedtaget på grundlag af artikel 192 TEUF specifikt dækker den pågældende situation.

Artikel 191, stk. 2, TEUF kan heller ikke påberåbes af de kompetente myndigheder på miljøområdet med henblik på at pålægge foranstaltninger til forebyggelse eller afhjælpning i mangel af et nationalt retsgrundlag.

(jf. præmis 40 og 41)

2. Direktiv 2004/35 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader skal fortolkes således, at det ikke er til hinder for en national lovgivning, hvorefter den kompetente myndighed – såfremt det ikke er muligt at fastslå, hvem der er ansvarlig for forureningen af ejendom eller at pålægge den ansvarlige at iværksætte afhjælpende foranstaltninger – ikke kan pålægge ejeren af denne ejendom, som ikke er ansvarlig for forureningen, at gennemføre foranstaltninger til forebyggelse og afhjælpning, idet denne kun er forpligtet til at godtgøre udgifterne til de af myndighederne gennemførte indgreb begrænset til ejendommens markedsværdi efter gennemførelsen af disse indgreb.

(jf. præmis 63 og domskonkl.)